

Dosarul nr. 2r-693/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. : I. Chiroșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Credits 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Credits 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de reorganizare împotriva lui Alexandr Angan privind încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 4 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel declarată de către avocatul stagiar Natalia Covaliov în interesele Organizației de Microfinanțare „Credits 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, în proces de reorganizare, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă :

La 11 octombrie 2018, S.R.L. „Credits 2 All” s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare împotriva lui Alexandr Angan solicitând încasarea sumei de 9000 de lei cu titlu de datorie, 294 lei cu titlu de taxă de stat achitate la depunerea cererii în judecată și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 7 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Credits 2 All” împotriva lui Alexandr Angan cu privire la încasarea sumei, s-a admis parțial.

S-a încasat de la Alexandr Angan în beneficiul S.R.L. „Credits 2 All” datoria în sumă de 4000 de lei, comisionul în sumă de 1200 de lei, precum și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată de reclamant la depunerea acțiunii proporțional pretențiilor admise în sumă de 270 de lei și sub formă de cheltuieli de asistență juridică micșorate în quantum de 500 de lei.

La 4 ianuarie 2019, S.R.L. „Credits 2 All”, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de către avocatul stagiar Natalia Covaliov în interesele

S.R.L. „Credits 2 All”, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 28 martie 2019, S.R.L. „Credits 2 All”, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Credits 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov.

S-a casat încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 4 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de către avocatul Natalia Covaliov în interesele S.R.L. „Credits 2 All”, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 21 octombrie 2019, S.R.L. „Credits 2 All”, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 4 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivare, a indicat că, instanța de apel greșit a constatat faptul că avocatul Natalia Covaliov nu a avut împuterniciri de a declara apel, deși la materialele cauzei este anexat mandatul cu indicarea tuturor împuternicirilor prevăzute de art.81 din Codul de procedură civilă.

La materialele dosarului a fost anexată procura eliberată de S.R.L. „Credits 2 All” potrivit căreia a împuternicit pe S.R.L. „Incaso” de a dispune atât de dreptul de a reprezenta interesele beneficiarului în instanța de judecată, de a semna și depune acțiunea în instanța de judecată, precum și de dreptul de substituie a drepturilor stabilite prin procură.

Avocatul Natalia Covaliov conform contractului de asistență juridică încheiat cu S.R.L. „Incaso” a fost împuternicit să reprezinte interesele S.R.L. „Credits 2 All”, inclusiv având dreptul de a semna și a depune dosarul în judecată, fapt confirmat prin împuternicirile acordate pe verso-ul mandatului de avocat.

Recurentul a invocat că, potrivit procurii din 28 iunie 2016 eliberată în baza contractului de prestare serviciu de recuperare a creanțelor nr.1606286079 din 28 iunie 2016, S.R.L. „Credits 2 All” a împuternicit SRL „Incaso” de a o reprezenta în raport cu instanțele de judecată de toate nivelurile, va desemna avocați și va semna oriunde va fi necesar, semnătura S.R.L. „Incaso” fiind opozabilă S.R.L. „Credits 2 All”.

În opinia recurentului S.R.L. „Credits 2 All” nu este reprezentată în instanța de judecată, de o altă persoană juridică, ci de avocatul Natalia Covaliov, în baza mandatului, împuternicirile căruia au fost semnate de administratorul S.R.L. „Incaso”, Veaceslav Mîrza, care acționa în temeiul procurii.

Delegarea împuternicirilor de către S.R.L. „Incaso”, sunt efectuate în conformitate cu art. 1034 alin.(2) din Codul Civil.

Astfel că, contextul normei menționate și împuternicirile oferite, S.R.L. „Incaso”, prin procura menționată semnată de administratorul S.R.L. „Credits 2 All”

împuternicirile avocatului pot fi semnate și de administratorul companiei S.R.L. „Incaso”, Veaceslav Mîrza.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 4 iulie 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că, cu încheierea instanței a făcut cunoștință la 15 octombrie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 21 octombrie 2019, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

La 14 noiembrie 2019 instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, (f. d. 100).

Examinând materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită, din următoarele considerente.

Art. 426¹ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, reglementează că, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele civile ale persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați. Din prevederile normei de drept citate supra rezultă că, pot avea calitatea de reprezentanți ai persoanelor juridice în procesul civil: administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagiați.

Prin urmare, nu orice subiect de drept poate avea calitatea de reprezentant în procesul civil, legislația procesuală oferă această posibilitate doar subiecților de drept cu statut special menționați mai sus.

Astfel, Colegiul susține că este inadmisibil ca în procesul civil o persoană juridică să fie reprezentată de o altă persoană juridică, cu excepția cazurilor când calitatea de administrator al persoanei juridice o are o altă persoană juridică (de exemplu, organizația gestionară conform art. 70, alin. (6)-(8) din Legea privind societățile pe acțiuni).

Din moment ce legea nu-i recunoaște unei persoane juridice posibilitatea de a reprezenta procesual o altă persoană juridică, aceasta, pe de o parte, nu poate beneficia de drepturile specifice prevăzute de lege pentru reprezentant în procesul civil (printre care și dreptul de a semna cererea și de a o depune în judecată), iar pe de altă parte, nici nu poate să transmită împuternicirile de reprezentare unei alte

persoane, or, din prevederile art. 81 al Codului de procedură civilă rezultă cert că dreptul de a transmite împuternicirile de reprezentare unei alte persoane îl are doar reprezentantul (administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagieri).

Împuternicirile avocaților de reprezentare în procesul civil a persoanelor juridice, se atestă prin mandatul semnat de client (reprezentat).

Astfel, din prevederile art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă rezultă că, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern. Conform pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sânt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată.

Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Î

Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

De asemenea Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată.

Contractul de asistență juridică, reprezentând în esență o prestație de servicii, cade sub incidența reglementărilor art. 936 al Codului civil.

Or, contractul de asistență juridică, reținând natura prestației și subiectul special al acesteia, are un caracter intuitu personae, având la bază încrederea

clientului în avocatul cu care a contractat și, în acest sens urmează, a fi executat personal de către avocatul cu care a contractat clientul.

Din prevederile art. 81 al Codului de procedură civilă rezultă că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce quantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La caz, în vederea demonstrării existenței împuternicirilor de reprezentare a intereselor S.R.L. „Credits 2 All”, avocatul Covaliov Natalia a prezentat mandatul avocațial seria MA nr. 1305245 din 10 mai 2018, versoul căruia, în numele clientului, este semnat de către administratorul S.R.L. „INCASO”.

În așa mod, se constată cu certitudine că avocatul Covaliov Natalia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a avea împuternicirea să depună cererea de apel, circumstanță determinată de cadrul normativ aplicabil speței și practicile existente, deoarece, după cum s-a indicat anterior, reclamant/apelant în prezentul proces este S.R.L. „Credits 2 All”.

Cererea de apel în numele și interesele ultimei a fost întocmită, semnată și depusă de către avocatul Covaliov Natalia în baza mandatului, care, însă, nu este semnat de către administratorul persoanei juridice, ci de către administratorul unei alte persoane juridice, din nume propriu, în calitate de client al avocatului.

Suplimentar, este de menționat faptul că S.R.L. „INCASO”, chiar și în situația în care acționează în temeiul unui contract de mandat în numele S.R.L. „Credits 2 All”, în calitate de client în cadrul unui raport juridic, având ca obiect contractarea unor servicii de încasare a datoriilor, nu a fost în drept de a se prevala de statutul său în raport cu avocatul Covaliov Natalia, cumulând atât calitatea de client, cât și de executant în cadrul respectivului raport juridic.

Din această perspectivă, prevederile din contractul de mandat și din procură contravin prevederilor imperative ale legii, fiind lovite de nulitate absolută în temeiul art. 220 alin. (1) al Codului civil, deoarece dreptul de reprezentare procesuală poate să-l aibă doar un reprezentant în procesul civil (art. 81 al Codului de procedură civilă).

Astfel, din moment ce S.R.L. „INCASO” nu poate avea, de principiu, calitatea de reprezentant în procesul civil, transmiterea împuternicirilor de reprezentare unei alte persoane, semnarea și depunerea cererii de recurs de către aceasta din urmă contravine prevederilor art. 75 alin.(2), 81 din Codul de procedură civilă, căci, nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși, Colegiul calificând situația juridică descrisă mai sus ca semnarea cererii de recurs de către o persoană neîmputernicită de a o semna.

Reieșind din cele expuse, Colegiul reiterează că, realizarea dreptului de a ataca hotărârea/încheierea judecătorească în lipsa dreptului de a o contesta de către avocat în modul prescris de lege, reprezintă în esență o favorizare nejustificată a părții recurente, în fraudă regulilor unui proces echitabil.

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de S.R.L. „Credits 2 All” reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, împotriva încheierii din 4 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de avocatul Natalia Covaliov în interesele Organizației de Microfinanțare „Credits 2 All” Societate cu Răspundere Limitată împotriva încheierii din 4 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari